

Łódź, dnia 13 stycznia 2023 roku

Prof. dr hab. Anna Domańska

Dziedzina – sztuki

Dyscyplina – sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Wydział Twórczości, Interpretacji, Edukacji i Produkcji Muzycznej

R E C E N Z J A

Zleceniodawca recenzji

Przewodnicząca Rady do Spraw Dyscypliny – Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, dr hab. Monika Gardoń-Preinl, prof. AMKP, pismem z dnia 22.11.2022 roku poinformowała mnie o powołaniu przez Radę Doskonałości Naukowej na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) mojej osoby na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym **dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski** w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki muzyczne, wszczętym w dniu 24.06.2022 roku.

Do zlecenia została dołączona w formie elektronicznej dokumentacja złożona przez habilitantkę:

- Wniosek przewodni
- Dyplom otrzymania stopnia doktora
- Autoreferat
- Oświadczenie współautorów i habilitanta
- Wykaz osiągnięć naukowych i artystycznych

- Opinia prof. Adama Korzeniowskiego
- Wykaz nagród i wyróżnień
- Działalność od wszczęcia przewodu doktorskiego
- Działalność po wszczęciu przewodu doktorskiego
- Podziękowania
- Dzieło artystyczne w formie zapisu elektronicznego płyty CD pt. *Orkiestra Kameralna i Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*, na której znajdują się następujące nagrania:
 - Johann Sebastian Bach - koncert na dwoje skrzypiec d-moll,
 - Georg Philipp Telemann - koncert na trąbkę D-dur,
 - Antonio Vivaldi - koncert na dwie wiolonczele g-moll,
 - Amilcare Ponchielli - *Taniec godzin* z opery *Gioconda*,
 - Łukasz Pieprzyk - *Dancing Ends* na orkiestrę symfoniczną i fortepian.

Dane habilitanta

Pani dr Małgorzata Tęczyńska-Kęska urodziła się w Krakowie i tam, w wieku 6 lat rozpoczęła edukację muzyczną w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. B. Rutkowskiego, w klasie skrzypiec mgr Joanny Piotrowskiej. Naukę kontynuowała w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia im. W. Żeleńskiego w Krakowie, w klasie skrzypiec mgr Joanny Król. Za znaczące w jej rozwoju muzycznym oraz pedagogicznym uważa zajęcia kształcenia słuchu oraz harmonii prowadzone przez prof. Jacka Targosza, orkiestrę prowadzoną przez prof. Stanisława Krawczyńskiego oraz zespół instrumentalny kierowany przez prof. Bogusława Grzybka.

Doktorantka w 2010 roku ukończyła z wyróżnieniem studia na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie na Wydziale Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej, w dwóch specjalnościach: prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych oraz nauczanie przedmiotów teoretyczno-muzycznych. 29 czerwca 2017 r. otrzymała stopień doktora sztuki nadany uchwałą Rady Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Krakowie, na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. *Związki tradycji z nowoczesnością w twórczości Erica Whitacre na przykładzie wybranych utworów. Problematyka wykonawcza chóru wirtualnego.*

Ścieżka kariery zawodowej Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski obejmuje działalność artystyczną, pedagogiczną i dyrygencką w następujących placówkach:

- 1 września 2011 roku – 31 sierpnia 2012 roku – Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia im. I. J. Paderewskiego w Krakowie, dyrygent chóru,
- 1 września 2010 roku do chwili obecnej – Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Wł. Żeleńskiego w Krakowie, dyrygent chórów: Pro Musica oraz Pro Musica Camerata,
- 1 października 2010 roku – 30 czerwca 2015 roku – Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, korepetytor w chórze mieszanym EDUCATUS,
- 1 października 2010 r. do chwili obecnej - Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie dyrygent Orkiestry Kameralnej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie,
- 1 października 2014 r. do chwili obecnej - Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, dyrygent Orkiestry Symfonicznej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie,
- 1 października 2013 r. do chwili obecnej – Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, adiunkt w Katedrze Projektów Edukacyjnych i Artystycznych,
- 1 lutego 2022 r. – Akademia Górniczo – Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie, Katedra Mechaniki i Wibroakustyki – wykładowca.

Ocena autoreferatu

Pani dr Małgorzata Tęczyńska-Kęska przedstawiła do oceny dokumentację w celu przeprowadzenia przewodu habilitacyjnego w formie elektronicznej. Autoreferat obejmuje 11 stron, na których habilitantka przedstawia informacje na temat przebiegu edukacji oraz ścieżki zawodowej, krótko przedstawia dzieło artystyczne, przybliżyła nam również swoje muzyczne inspiracje z dzieciństwa.

Działalność artystyczna

Doktorantka wyróżnia w swojej działalności artystycznej dwie drogi – pracę chórmistrza i dyrygenta orkiestrowego. Dzięki wielu koncertom (91 wydarzeń od momentu wszczęcia przewodu doktorskiego) ma okazję - jak sama wskazuje – kształtować swoją osobowość, kreatywność oraz dojrzałość artystyczną. To według habilitantki nieodzowny element życia artysty-muzyka. Z orkiestrami, którymi dowodzi brała udział w wielu festiwalach i konkursach krajowych i międzynarodowych, zdobywając łącznie 11 nagród. Dzięki ciągłemu rozwojowi i poszukiwaniu nowych artystycznych dróg sięga zarówno po repertuar barokowy, romantyczny, współczesny jak i muzykę filmową. Tak duża różnorodność repertuarowa świadczy o wielkiej pasji i zaangażowaniu habilitantki oraz o chęci ciągłego doskonalenia zarówno swoich umiejętności jak i podwyższania artystycznego poziomu prowadzonych zespołów.

Pani dr Małgorzata Tęczyńska-Kęska spełnia się również na polu chóralistyki, zaznaczając, że w tym środowisku dorastała. Z chórami *Pro Musica* oraz *Pro Musica Camerata* Państwowej Szkoły Muzycznej II st. im. W. Żeleńskiego w Krakowie brała udział w wielu koncertach oraz konkursach ogólnopolskich. Współpracuje również z innymi zespołami angażując się w sesje nagraniowe i projekty artystyczne.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Działalność dydaktyczna habilitantki związana jest z dwoma ośrodkami naukowymi: Uniwersytetem Pedagogicznym im. KEN w Krakowie oraz Akademią Górniczo-Hutniczą im. S. Staszica w Krakowie, w których realizuje następujące przedmioty: emisja i higiena głosu, środki ekspresji i percepcji muzycznej dzieci, muzyka w edukacji dziecka oraz reżyseria dźwięku. Jest również pomysłodawczynią i organizatorką większości przedsięwzięć Orkiestry Kameralnej i Orkiestry Symfonicznej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz inicjatorką cyklicznych wydarzeń – *Koncertów Uniwersyteckich* oraz *Koncertów Karnawałowych*. Zajmuje się również sprawami formalno-organizacyjnymi prowadzonych zespołów.

Działalność naukowa

Działalność naukowa Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski obejmuje artykuły w czasopismach naukowych:

- Tęczyńska-Kęska Małgorzata, Waligóra Monika: Muzyk-Artysta-Pedagog: droga zawodowa i rozwój artystyczny nauczyciela przedmiotów muzycznych w szkolnictwie wyższym, [w] *Muzyk zawodowy: między sztuką, edukacją i zarządzaniem*/red. M. Sternal, Akademia Muzyczna w Krakowie, 2017 r.
- Tęczyńska-Kęska Małgorzata: „Virtual Choir” Erica Whitacre’a jako przykład wykorzystania nowoczesnych technologii w sztuce, [w] *Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna*, vol 8, nr 1, 2020 r.
- Korzeniowski Adam, Tęczyńska-Kęska Małgorzata: Relacje i doświadczenia mistrz – uczeń w kontekście pracy dyrygenta akademickich zespołów muzycznych [w] *Proces edukacyjny, tradycja i współczesność w dobie płynnej rzeczywistości. „Wołyńskie Ateny” w przestrzeni historycznej, edukacyjnej i artystycznej. Część 1.* (2021) redakcja naukowa T. Żebrowska, B. Sufa, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN, ISSN 2430-7865, ISBN 978-83-8084-810-8, 2021 r.
- Semik Monika, Tęczyńska-Kęska Małgorzata: Dziecięcy świat dźwięków - edukacja muzyczna dziecka w wieku przedszkolnym [w] *Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna.* - 2021, Vol. 9, nr 2, s. 51-59.
- Tęczyńska-Kęska Małgorzata: Orkiestra Uniwersytetu Pedagogicznego [w] *Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Akademia Pedagogiczna, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji*

Narodowej w Krakowie 1996-2016 : [praca zbiorowa] pod redakcją naukową Katarzyny Dormus, Ryszarda Ślęczki i Justyny Wojniak, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu 3 Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej, s. 394-396, ISBN: 978-83-7271-986-7, 2016 r.

- Tęczyńska-Kęska Małgorzata: Jubileusz Orkiestry Uniwersytetu Pedagogicznego [w] Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna. - 2015, nr 1, s. 76, p-ISSN: 2353-7140.

Habilitantka bierze również udział w konferencjach i sesjach naukowych oraz badaniach nad metodycznymi i technologicznymi aspektami wykonywania nagrań metodą wielośladową *overdub*, *multitrack*, przy współpracy z Akademią Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Podsumowanie

Doktorantka w zakończeniu autoreferatu przyznaje, że „od zawsze” chciała zostać muzykiem. Konsekwentnie realizuje to postanowienie na wielu polach – zarówno artystycznych, dydaktycznych jak i organizatorskich. Wielowymiarowe podejście do prowadzenia zespołów muzycznych oraz do rozwoju osobistego okazuje się właściwym schematem działania, dającym wspaniałe rezultaty. Habilitantka podkreśla też, że jej największą inspiracją są ludzie, dlatego za cel postawiła sobie stworzenie „społeczności”, w której każdy jest ważnym elementem, a wspólna pasja pozwala na oderwanie się od codzienności.

Kończąc autoreferat, Pani dr Małgorzata Tęczyńska-Kęska wspomina o płycie *Orkiestra Kameralna i Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie* przedstawioną jako dzieło artystyczne do oceny w przewodzie habilitacyjnym, traktując ją jako podsumowanie swojej działalności oraz początek nowych wyzwań artystycznych. Po przeanalizowaniu autoreferatu, stwierdzam, że habilitantka ma znaczący wpływ na rozwój kultury muzycznej w Polsce.

Dokonania artystyczne, dydaktyczno-organizatorskie oraz naukowe Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski oceniam **pozytywnie**.

Ocena dołączonego dzieła artystycznego

Pani dr Małgorzata Tęczyńska-Kęska przedstawiła do oceny dzieło artystyczne – wydawnictwo fonograficzne zarejestrowane i wydane na płycie CD pt. *Orkiestra Kameralna i Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*.

Wykonawcy:

- Orkiestra Kameralna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie,
- Orkiestra Symfoniczna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie,
- Soliści Paweł Czarakczew – wiolonczela, Aleksander Daszkiewicz – skrzypce, Marek Drescher - trąbka, Krzysztof Katana – skrzypce, Gajusz Kęska – fortepian, Aleksander Mocek – klawesyn, Adam Woźniak – wiolonczela,
- Dyrygent Małgorzata Tęczyńska-Kęska.

Pływa zawiera następujące utwory:

1. J. S. Bach – Koncert d-moll na dwoje skrzypiec [BWV 1043]
2. G. P. Telemann – Koncert na trąbkę D-dur [TWV 51: D7]
3. A. Vivaldi – Koncert g-moll na dwie wiolonczele [RV 531]
4. A. Ponchielli – *Taniec godzin* z opery *Gioconda*
5. Ł. Pieprzyk – *Dancing Ends* na orkiestrę symfoniczną i fortepian

Wydawnictwo fonograficzne otwiera jedna z najpopularniejszych kompozycji instrumentalnych Jana Sebastiana Bacha – koncert na dwoje skrzypiec d-moll BWV 1043. Od pierwszych dźwięków słyszymy klarowną i selektywną orkiestrę, idealnie wyważone proporcje pomiędzy instrumentami smyczkowymi a klawesynem oraz bardzo dobry miks płyty. Wszystkie figuracje i kontrapunkty pierwszej części są precyzyjne. Na uwagę zasługuje wspaniała gra solistów – stylowa, precyzyjna, lekka w figuracjach, mocniejsza na dłuższych wartościach, co przy barokowym stylu gry bez nadmiernej wibracji intensyfikuje emocjonalną warstwę części. Druga część koncertu utrzymana w tempie largo to liryczny dialog solistów – skrzypkowie uzupełniają się tutaj w sposób doskonały i stylowy – rozwijanie dłuższych nut

przy doskonałej produkcji audio i wydobyciu metalicznego przydźwięku struny w nagraniu sprawia, że odbiór dzieła jest bardzo przyjemny.

Koncert na dwoje skrzypiec zamyka energiczna III część w tempie allegro. Orkiestra rozpoczyna brawurowo, bez zawahania, dając odczucie pędu i niezbędnej przy tej części motoryki. Zespół przy akompaniamencie solistów jest idealnie wyważony, nieco schowany lecz wciąż precyzyjny. Wejście pierwszych skrzypiec solo jest potraktowane zbyt romantycznie, po kilku taktach jednak wraca barokowy charakter partii, gdzie soliści w sposób mistrzowski dialogują z orkiestrą. Fenomenalnie wykonane triole w partiach solowych zasługują na słowa uznania za precyzję i styl, szczególnie w tak szybkim tempie

Zaprezentowane przez habilitantkę nagranie koncertu d-moll na dwoje skrzypiec Jana Sebastiana Bacha uważam za niezwykle udane, stylowe i energiczne. Pokazuje kunszt wykonawczy zarówno solistów, orkiestry jak i dyrygentki. Jedyną kwestią do zastanowienia jest dobór tempa – w mojej opinii powinno być ono nieco wolniejsze, dające efekt osadzenia, pozwalające wybrzmieć wszystkim figurom melodyczno-rytmicznym, nie mniej jednak uważam, że pierwszy utwór pozwala stwierdzić, że płyta jest na najwyższym poziomie wykonawczym i artystycznym.

Drugim utworem na płycie jest koncert na trąbkę D-dur G. P. Telemanna. W otwierającej części utrzymanej w tempie adagio słyszymy solistę, który w mistrzowski sposób prowadzi linię melodyczną, przy doskonałym akompaniamencie orkiestry. Dialogi melodyczne między trąbką a zespołem w drugiej części są wykonane z wielką precyzją, perfekcyjnie rozegrane różnice dynamiczne nadają wykonaniu barokowego charakteru. Zróznicowanie nastroju pomiędzy częściami wolnymi i szybkimi, prowadzenie lirycznej melodii w sposób konsekwentny, doprowadzenie do fenomenalnego zwolnienia i zawieszenia (III część). Podsumowujące kompozycję finałowe allegro w klasycznych barokowych figuracjach ukazuje kunszt wszystkich wykonawców. Na uwagę zasługuje znów bardzo dobry miks nagrania oraz sprzyjająca muzykom akustyka.

Ostatnim barokowym dziełem zawartym na płycie jest koncert g-moll na dwie wiolonczele A. Vivaldiego. Zauważyć możemy inne kolory muzyki barokowej – ciemne i głębokie brzmienie wiolonczel mocno kontrastuje z jasną trąbką z koncertu Telemanna. To bardzo przyjemna odmiana dla słuchacza. Wykonanie, tak jak poprzednie utwory wykonane jest zgodnie ze stylem barokowym, odnajdujemy tutaj jednak inne zabiegi stylistyczne często stosowane przez Vivaldiego (charakterystyczne repetycje z niewielkimi wychyleniami

melodycznymi w niskich rejestrach). Soliści współgrają perfekcyjnie, a orkiestra jest ponownie niebywale precyzyjna w rytmicznym akompaniamencie oraz bardzo czysta intonacyjnie, szczególnie we fragmentach unisono. Lekkość szybkich wartości w partiach solowych zasługuje na wielkie uznanie – nie tylko wykonane są dobrze technicznie, ale również dynamicznie i artykulacyjnie.

Habilitantka niewątpliwie posiada zmysł do prowadzenia muzyki barokowej, która z racji na niewielką ilość muzyków specjalizujących się w tym stylu w Polsce, nie jest tak bardzo popularna jak chociażby za naszą zachodnią granicą. Nie mniej jednak Orkiestra Kameralna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz soliści brzmią stylowo, na światowym poziomie.

Czwartym utworem zarejestrowanym na płycie jest *Taniec godzin* z III aktu opery *Gioconda* – to bardzo popularny przykład muzycznej literatury baletowej, bardzo popularny i często wykorzystywany w choreografiach. Muzyka baletowa to specyficzna gałąź, która poza aspektami czysto muzycznymi musi być dostosowana do akcji scenicznej. Interpretacja Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski nie jest sprzężona z choreografią, zatem dyrygentka ma tutaj większą swobodę interpretacji, szczególnie pod względem agogicznym. Korzysta z tego przywileju prezentując szybsze tempo w najbardziej znanym temacie tego utworu, który zazwyczaj – gdy jest tańczony – orkiestra wykonuje w wolniejszym tempie.

Nagranie kolejny raz jest perfekcyjne pod względem wykonawczym oraz technicznym. Orkiestra brzmi fantastycznie, z lekkością, swobodą. Realizacja nagrania idealnie współgra z kolorami partii instrumentalnych, szczególnie w grupie dętej – np. podkreślone akcenty puzonowe, tak charakterystyczne dla muzyki okresu Romantyzmu.

Wydawnictwo muzyczne zamyka współczesną kompozycją, napisaną specjalnie dla Orkiestry Symfonicznej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie – *Dancing Ends* Ł. Pieprzyka na orkiestrę symfoniczną i fortepian.

Kompozycja przywodzi na myśl współczesną muzykę filmową z szerokim instrumentarium orkiestrowym, które odgrywa tutaj rolę nie tylko akompaniamentu, lecz współistnieje z solistą. Poszczególne bloki utworu wprowadzają nowe motywy, różniące się od siebie agogicznie i stylistycznie, a przejścia między nimi są perfekcyjnie dopracowane – orkiestra jest jednym, doskonale współpracującym organizmem. Wieloplanowość kompozycji, podkreślona przez odpowiednią instrumentację i harmonię wykonana jest z wielką dbałością o detale, sprawiając, że odbiór dzieła to czysta przyjemność.

Kompozycje kończy zaskakujący fragment na fortepian solo zrealizowany na styl „płyty winylowej” z charakterystycznym szmerem igły. Bardzo emocjonalna, liryczna partia zdaje się „odpływać” z każdym dźwiękiem by w końcu zniknąć przykryta szmerem.

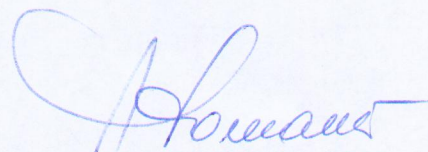
Wykonania zawarte na płycie będącej dziełem artystycznym niniejszego przewodu habilitacyjnego nie pozostawiają złudzeń – habilitantka jest doskonałym muzykiem i dyrygentem, odnajdującym się zarówno w kanonie barokowych monumentów, romantycznym stylu baletowym jak i współczesnej muzyce leżącej na pograniczu klasyki i nurtu muzyki filmowej. Na uznanie zasługuje również fakt bardzo dobrego miksu płyty – całość składa się na wydawnictwo na światowym poziomie, do którego miło będzie wracać.

Przedstawione dzieło artystyczne oceniam **bardzo wysoko**.

Konkluzja

Przedstawiony do oceny dorobek artystyczny, naukowy, dydaktyczny oraz organizacyjno-popularyzatorski Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski nie budzi wątpliwości, że mamy do czynienia z osobą prężnie działającą w środowisku zarówno muzycznym, jak i akademickim. Osiągnięcia habilitantki świadczą o jej zaangażowaniu, pasji, oddaniu i wielkiej miłości do muzyki. Przedstawione dzieło artystyczne niewątpliwie stanowi wielki wkład w rozwój muzyki współczesnej i przyczynia się do zwiększenia świadomości wykonawstwa muzyki barokowej.

Dorobek Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski pozwala stwierdzić, że spełnia ona wysokie wymagania art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. kandydata do stopnia doktora habilitowanego. W związku z tym całokształt osiągnięć Pani dr Małgorzaty Tęczyńskiej-Kęski oceniam **pozytywnie**.

Prof. dr hab. Anna Domańska